

2. ЮНВТО: у 2013 році продовжиться активне зростання міжнародного туризму // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://altu.com.ua/bulletin/bulletin_altu_feb2013.pdf.

3. Аналітична довідка основних фінансово-економічних показників діяльності туристичних підприємств Івано-Франківської області за даними державної статистичної звітності за формою № 1 ТУР (к) за 9 місяців 2013 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://frtt.if.gov.ua/Ukr/turizm/19_11_13_2.htm.

ІРИНА БАСЮК

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Комар Н. В.

РОЗВИТОК МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ

Галузь медичного туризму виступає досить важливою ланкою промисловості та відіграє значну роль у активізації торговельного балансу країни. З макроекономічної точки зору це спричинено рядом демографічних, технологічних змін, глобалізаційних факторів, геополітичних та економічних тенденцій, що включають споживацький попит, цінову стратегію, певні регіональні чи економічні фактори, включаючи економічну політику та капіталовкладення. Медичний туризм – це напрямок туризму, метою якого є організація лікування громадян за кордоном.

В умовах глобалізації охорони здоров'я як однієї з галузей економіки, все більше країн інвестують в медичний туризм. Вони готують висококваліфікованих фахівців у найкращих медичних школах світу, будують комфортабельні клініки, обладнані новітніми технологіями. Як правило, це країни і з високорозвиненою індустрією туризму (Туреччина, Індія, Сінгапур, Таїланд, країни Латинської Америки). Така політика дозволяє пацієнтам – гостям цих країн не тільки вирішувати свої проблеми зі здоров'ям, повною мірою використовуючи всі можливості пропонованого медичного сервісу, але й одночасно відпочивати, знайомитися з місцевими пам'ятками і т. д. [1].

Різні соціально-економічні причини спонукають людей отримувати медичні послуги за кордоном. Більшість учасників таких турів, не маючи можливості своєчасно отримати кваліфіковане лікування на батьківщині, їдуть як в сусідні країни, так і на далекі континенти за конкретними видами лікування (медичний туризм), для уточнення діагнозу і обстеження (діагностичний туризм), для оздоровлення та поліпшення зовнішнього вигляду (оздоровчий туризм). Так, наприклад, для пацієнтів з бідніших країн з невисоким рівнем розвитку медицини (наприклад, країн СНД) поїздка на лікування в країни з традиційно високорозвиненою і просунутою медициною – єдина надія на постановку об'єктивного діагнозу та шанс на одужання. У зв'язку з цим, перш за все, затребувані онкологія, кардіохірургія, ортопедія, нейрохірургія в Німеччині, Ізраїлі, Швейцарії, Австрії, Франції.

Відмітимо, що найбільший потік клієнтів медичного туризму в усіх напрямках пов'язаний з оздоровленням на курортах, лікуванням у стоматолога та проведенням пластичних операцій. Це вже склалася практика поєднання відпочинку з отриманням медичних послуг, і прибутковий бізнес, постійно поповнюється новими гравцями, які просувають свої послуги в умовах жорсткої конкуренції за рахунок комплексного сервісу і орієнтації на масового споживача [2].

У багатьох, економічно розвинених країнах медичні послуги настільки дорогі, що далеко не всі працюючі можуть дозволити собі медичні страховки, які оплачують всі види лікування. Не маючи можливості самостійно оплатити дорогу операцію в своїй країні (наприклад, кардіохірургічне лікування, імплантацію тазостегнових і колінних суглобів), пацієнти шукають по всьому світу лікування, яке їм «по кишені», але такого ж високого рівня. Насамперед, це жителі США. Однак, навіть більш соціально-орієнтовані системи охорони здоров'я Великобританії і Канади змушують своїх громадян чекати в чергах та шукати медичну допомогу «на стороні».

Україна не залишилася осторонь від глобальної світової тенденції – розвитку медичного туризму. Дана галузь набирає обертів як у напрямку з України в інші країни, так і з-за кордону в Україну. За офіційними даними щорічно з України виїжджає понад 150 тис. громадян для отримання медичних послуг за кордоном. На сьогоднішній день найбільш популярними напрямками медтуризму з України є: Ізраїль, Туреччина, США, Таїланд, Німеччина. Слід зазначити, що останнім часом серйозну конкуренцію цим країнам почали складати нові клініки країн, що розвиваються: Індії, Бразилії, Болівії, Коста-Ріки, ПАР. В основному пацієнти виїжджали з України лікуватися за кордон за наступними показниками, такими як: лікування органів дихання, шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної системи, сечостатевої системи, опорно-рухового апарату, а також для отримання послуг у сфері пластичної хірургії та діагностики захворювань.

Медичний туризм породив нову концепцію сучасної охорони здоров'я. Не маючи можливості вирішити медичну проблему у своїй державі, пацієнт вибирає країну, лікаря і клініку, де йому можуть запропонувати найсучасніше обстеження і лікування. Девіз медицини XXI століття – «Пацієнти без кордонів!».

На нашу думку, основними факторами, які можуть послужити так званою приманкою в Україну для потенційних зарубіжних (та й українських) пацієнтів є:

- висока якість медичних послуг у поєднанні з низькою вартістю;
- природні, кліматичні та геополітичні умови України, які створюють унікальні можливості для медичного туризму;
- репродуктивні технології, стоматологія, ортопедія і інші медичні напрямки лікування за конкурентноздатною ціною та високою якістю;
- унікальні технології – лікування стовбуровими клітинами (Інститут клітинної терапії, Міжнародний Центр Біотехнологій «Біостем», Клініка «ЕМСЕЛЛ»);
- висококваліфіковані фахівці;
- заходи з інформатизації та просуванню як медичних послуг, так і іміджу України [3].

ЛІТЕРАТУРА

1. *Melisa Z. Bookman Medical tourism in developing countries [Electronic source] / M. Z. Bookman, K. Bookman. – Access mode: <http://utmj.org/utmjupload/journals/2/articles/373/public/373-367-1-PB.pdf>.*
2. *Sara Caballero-Danell Medical tourism and it's entrepreneurial opportunities – a conceptual framework to entry into the industry [Electronic source] / S. Caballero-Danell, C. Mogomba / – Access mode: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/4671/1/2006_91.pdf.*
3. *Lagiewski, M. Medical tourism [Electronic source] / M. Lagiewski. – Access mode: <https://ritdml.rit.edu/bitstream/handle/1850/7334/Lagiewski2008.pdf?...1>.*

ВІТАЛІЙ БАЧИНСЬКИЙ
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Лизун М. В.

ЗАЛУЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДО КРИМСЬКОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

В умовах глобалізованого розвитку світової економіки туристична галузь перетворилась на потужну високорентабельну індустрію, вид економічної діяльності, галузь знань, соціокультурний феномен, у якому тісно переплелися економічні і соціальні інтереси суспільства, підприємницьких структур та споживачів. Туристична індустрія виступає потужним соціально-економічним і політичним чинником, що визначає розвиток економіки і політику багатьох країн і регіонів світу.

На сучасному етапі розвитку Кримський регіон володіє багатим рекреаційно-туристичним потенціалом, який при ефективному використанні здатний не лише дати поштовх для розвитку всієї вітчизняної економіки, а й успішно конкурувати на світовому ринку курортно-рекреаційних послуг. Природно-кліматичні особливості Криму виділяють його не тільки серед інших регіонів України, що не має аналогів у світі, та зумовлюють розвиток курортно-оздоровчого та історико-культурного напрямків туризму. Не зважаючи на історію розвитку туризму в даному регіоні, що налічує більше 100 років, на Кримський півострів припадає менше половини відсотка від загального обсягу світових туристичних послуг. Займаючи близько 4,5% площі України, Кримський півострів концентрує 29,6% обсягу всіх рекреаційних ресурсів, 10% ємності готельного фонду, 40% ємності здравниць, більше 30% потоку іноземних туристів. Рекреаційно-туристичний комплекс Кримського півострова включає понад 3 тис. об'єктів природного та антропогенного характеру, з них 64% зосереджено в Південнобережній зоні, 10% – у Центральній, 10% – у Північно-Східній і 16% – у Західній [1].

Головним, в ефективному використанні рекреаційних ресурсів й забезпеченні високих результатів розвитку туризму, є наявність та стан